

Anexă la HCLTM nr

în urma dezbaterii publice

**Primăria
Municipiului
Timișoara**

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE
pentru guvernare deschisă
2022 - 2023
Municipiul Timișoara**

2022

Cuprins

1. Implementarea guvernării deschise în Timișoara	2
2. Detalii despre procesul prin care a fost elaborat PLA	3
3. Viziunea pe termen lung	4
4. Angajamentele asumate	5
5. Plan de implementare	11

1. Implementarea guvernării deschise în Timișoara

Conform OECD guvernarea deschisă este „o cultură a guvernării care promovează principiile transparenței, integrității, responsabilității și participării părților interesate în sprijinul democrației și creșterii incluzive”. Drept urmare, o administrație deschisă este aceea care publică transparent informațiile și datele (transparență), solicită și încorporează opiniile cetățenilor și a părților interesate (participare), este receptivă, își asumă răspunderea, explică acțiunile asumate și răspunde cererilor cetățenilor și părților interesate (responsabilitate) și acordă prioritate interesului public față de interesele private (integritate).

Guvernarea deschisă aduce o schimbare de abordare a administrației locale prin consolidarea relației acesteia cu cetățenii. Aceasta presupune ca orice se schițează drept soluție prin politici publice să fie elaborat printr-un proces de consultare și dezbateră. Rezultatul va fi astfel o soluție și un plan de implementare construite și livrate împreună cu comunitatea pentru comunitate.

În ultimii ani, Municipiul Timișoara a derulat mai multe proiecte majore care au folosit principiile, instrumentele sau metodologia guvernării deschise. De exemplu, în 2016, Timișoara a câștigat titlul de Capitală Europeană a Culturii printr-un program de design participativ. Obiectivul principal al acestui program este de a transforma comunitatea locală într-un oraș deschis, participativ, responsabil, conectat și inovator.

Alte inițiative de guvernare deschisă lansate în 2021-2022:

- pentru informarea și transparență

<https://covid19.primariatm.ro/> - site-ul oficial pentru situația COVID 19 în Timișoara. Acumulează informații de la Guvern, spitalele din Timișoara, centrele de vaccinare și este actualizat zilnic cu toate reglementările guvernamentale.

<https://transparenta.primariatm.ro/> - un portal de transparență a cheltuielilor și a achizițiilor publice efectuate de către Primăriei Municipiului Timișoara și instituțiile din subordine.

<https://buget.primariatm.ro/> - o platformă online de consultare privind bugetul 2022 al Municipiului Timișoara.

<https://decidem.primariatm.ro/> - Prima platformă de democrație participativă din Timișoara unde au fost lansate spre consultare publică mai multe proiecte.

<https://recensamant.primariatm.ro/> -

- pentru implicarea și consultarea cetățenilor

<https://decidem.primariatm.ro/bp> - Website dedicat Campaniei de Buget Participativ "Timișoara decide!", unde la prima ediție au fost depuse 113 propuneri de proiecte, iar cetățenii care locuiesc, lucrează sau studiază în Timișoara și au peste 16 ani s-au putut implica prin depunerea unui proiect, contribuirea la propunerile depuse de alte persoane prin întrebări, sugestii sau completări sau votarea proiectelor preferate.

<https://oxigen.primariatm.ro/> - „Oxygen pentru Timișoara” o campanie demarată de Municipiul Timișoara împreună cu 14 ONG-uri care adună peste 350.000 de euro pentru a cumpăra concentratoare de oxigen, astfel încât persoanele care suferă de COVID 19 să poată fi tratate acasă, păstrând mai multe paturi în spitale pentru cazuri severe.

<https://timisoarapentruucraina.ro/> - o platformă care reunește eforturile locale de sprijinire a refugiaților veniți din Ucraina.

- pentru digitalizarea administrației publice

<https://smartcity.primariatm.ro/> - portal pentru prezentarea Strategiei de Smart City și Transformare Digitală Timișoara 2022-2027 elaborată printr-un proces consultativ cu implicarea unor profesioniști din diverse domenii conexe dezvoltării economice și a orașelor inteligente, cum ar fi implicarea cetățenilor în procese participative, dezvoltare urbană, politici publice, date deschise, tehnologia informației și a comunicațiilor, antreprenariat, ecosisteme de inovare sau mediu.

<https://data.primariatm.ro/> - Primul portal de date din Timișoara care a fost lansat în martie 2021 cu 30 de seturi de date (sănătate, educație, cultură, infrastructură, mediu, mobilitate etc.).

2. Detalii despre procesul prin care a fost elaborat PLA

Procesul prin care a fost elaborat acest Plan Local de Acțiune (PLA) a fost unul consultativ cu mai mulți pași de implicare a comunității. Procesul larg poate fi consultat aici: <https://decidem.primariatm.ro/processes/procesul-open-government-partnership/steps>.

Demersurile pentru identificarea angajamentelor și elaborarea PLA a fost coordonat de un grup de inițiativă local constituit prin HCL nr. 321 din 07.09.2021 privind aprobarea Protocolului de colaborare între Municipiul Timișoara și Asociația Banat IT, Asociația Smart City, respectiv Fundația AID-ONG. Una dintre activitățile principale ale grupului a fost elaborarea ghidului metodologic pentru operaționalizarea guvernării deschise la nivel local. Ghidul a fost supus și unei dezbateri publice în data de 05.11.2021, dezbateri la care au participat 25 de persoane. În urma dezbaterii au fost aduse amendamente, iar ghidul a fost aprobat prin HCL nr. 489 din 21.12.2021.

În luna noiembrie 2021, grupul de inițiativă a început să lucreze la construirea viziunii și identificarea angajamentelor pentru Planul Local de Acțiune (PLA), iar în data de 26.11.2021 a avut loc o dezbatere publică pentru validarea viziunii și prioritizarea acțiunilor, întâlnire la care au participat activ 15 reprezentanți ai comunității interesați de subiectul guvernării deschise.

Prin cele patru angajamentele incluse în acest prim Plan Local de Acțiune ne propunem integrarea principiilor guvernantei deschise în activitatea uzuală a Municipiului Timișoara pentru a crea premisele unui **mecanism puternic** prin care comunitatea este nu doar informată în mod transparent, ci are și capacitatea de a deveni un partener activ în procesele și deciziile Municipiului.

3. Viziunea pe termen lung

"Timișoara, ca inspirație pentru alte comunități locale, este orașul în care administrația publică și societatea civilă creează împreună oportunități pentru ca orice cetățean să poată fi implicat în deciziile publice privind calitatea vieții și dezvoltarea comunității."

Scopul guvernării deschise: Îmbunătățirea calității vieții cetățenilor

Direcții strategice pentru guvernarea deschisă:

1. Dezvoltarea unui parteneriat puternic cu organizațiile societății civile pentru implementarea principiilor guvernării deschise în Timișoara
2. Crearea premiselor ca toți cetățenii să fie bine reprezentați, informați și implicați în deciziile publice
3. Timișoara - un oraș caracterizat de o dezvoltare durabilă inteligentă
4. Transferarea de bune practici privind guvernarea deschisă către alte orașe din Euroregiune și din România

Ținând cont de punctul de pornire și viziunea pe termen lung, acest prim Plan Local de Acțiune se concentrează pe două priorități:

- Consolidarea capacității interne a administrației locale pentru dezvoltarea unui cadru deschis pentru participare publică
- Consolidarea capacității cetățenilor și a societății civile pentru a participa activ la implementarea guvernării deschise în Municipiul Timișoara.

4. Angajamentele asumate

A1: Creșterea gradului de implicare civică	
Descriere: Participarea cetățenilor la actul de guvernare generează reziliență, încredere, resurse suplimentare și rezultate mai bune pentru cetățean. Guvernarea deschisă este un mod inteligent de a face dezvoltare urbană cu suportul cetățenilor și în favoarea lor.	Obiectiv general: Creșterea gradului de participare a cetățenilor în deciziile publice și viața comunității pentru că participarea generează încredere, reziliență, resurse suplimentare (timp, expertiză, chiar și bani), asumare/ownership, rezultate aliniate cu nevoi reale.
Context și problema vizată: Problema este gradul redus de implicare și participare cu consecințe în încrederea scăzută a cetățeanului în administrația publică locală. Punctul de pornire este nivelul 2 din Spectrul Participării Publice al Asociației Internaționale pentru Participare Publică (IAP2 <u>Public Participation Spectrum</u>).	Posibili actori implicați: Fundația Comunitară Timișoara, Agenția pentru Informarea și Dezvoltarea Organizațiilor Neguvernamentale, Fundația Județeană pentru Tineret Timiș, Institutul Intercultural Timișoara Consilii Consultative (al Tinerilor, de Cartier, ale Minorităților Naționale etc.) Și alte ONG-uri, grupuri de acțiune, grupuri informale, cetățeni implicați la nivel individual
Relevanță locală: 1. Corelare directă cu Strategia de Smart City 2. Corelare directă cu apelurile deschise pentru comunitate, cultura participativa și smartcity finanțate prin Centrul de Proiecte Relevanță națională: 1. Parte integrantă din obiectivele Planul Național de Acțiune OGP 2. Favorizată de noile programe Programul Operațional Regional (POR) și Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), care sprijină mecanismele participative, inovative Relevanță internațională: 1. OGP Global și prezența PMT în programul OGP Local 2. UE și planurile de finanțare de la nivelul UE favorizează guvernarea deschisă și mecanismele specifice ei 3. Agenda pentru Dezvoltare Sustenabilă	Rezultate țintite: → o strategie de participare publică cu acțiuni concrete de implementat în următorii 5 ani (va include strategie de comunicare adaptată diferitelor profile de cetățeni și niveluri de implicare civică) → Formarea a cel puțin 50 de funcționari privind implicarea cetățenilor în politici publice → Crearea și livrarea unui program educațional dedicat cetățenilor (accent pe tineret) privind implicarea civică → Formarea a câte unui grup de lucru pe 3 teme diferite de interes pentru comunitate (guvernanta, ducatie, mobilitate, digitalizare etc.) → Lansarea platformei pentru participare publică și atragerea a cel puțin 3% din populație ca utilizatori activi ai acesteia → Lansarea portalului pentru transmitere și vizualizare sesizări → Maparea a cel puțin 3 resurse ale orașului

2030 a Națiunilor Unite	(organizații, proiecte, fonduri) conform Strategiei de Smart City → Selecția și finanțarea a cel puțin 5 proiecte din comunitate pe an
Calendar estimativ: mai 2022 - decembrie 2023	
Acțiuni: A 1.1. Elaborarea strategiei de participare publică A 1.2.1. Crearea unui program educațional de comunicare cu cetățeanul pentru formarea funcționarilor A 1.2.2. Crearea unui program educațional dedicat cetățenilor (accent pe tineret) privind implicarea civică A 1.3. Formare de grupuri de lucru pe domenii specifice de guvernare (de exemplu, guvernare, educație, digitalizare, mobilitate) A 1.4. Lansare platformă unică / One stop shop (decidem.primariatm.ro) pentru procese urbane de co-creare (incluzând grupuri de lucru, consultări și dezbateri publice etc.) A 1.5. Portal dedicat cetățenilor pentru raportarea problemelor întâmpinate în oraș A 1.6. Maparea resurselor orașului / City resources mapping A 1.7. Selecție proiecte din comunitate specifice OGP și finanțare acestora cu granturi prin Centrul de Proiecte	

A2: Operaționalizarea bugetării participative	
Descriere: Bugetarea participativă este un instrument prin care cetățenii sunt implicați în stabilirea priorităților și a modului de cheltuire a unei părți din bugetul local.	Obiectiv general: Creșterea gradului de implicare a cetățenilor în identificarea priorităților comunității și cheltuirea banilor publici
Context și problema vizată: Până în prezent, acest concept nu a fost implementat în Timișoara la nivelul populației generale, cetățenii având puține ocazii de a influența modul de cheltuire a bugetului local. Totodată, nivelul de implicare al cetățenilor în procesele de luare a deciziei în administrația locală este unul redus.	Posibili actori implicați: Fundația Județeană pentru Tineret Timiș, Institutul Intercultural Timișoara, Fundația Comunitară Timișoara, Universități, Consilii Consultative (al Tinerilor, de Cartier, ale Minorităților Naționale etc.) și alte ONG-uri, grupuri de acțiune, grupuri informale, cetățeni implicați civic
Relevanță locală: 1. Corelare directă cu Strategia de Smart City	Rezultate țintite: • Studierea comparativă a cel puțin alte 3

2. Corelare directă cu apelurile deschise pentru comunitate, cultura participativa și smartcity finanțate prin Centrul de Proiecte Relevanță națională: 1. PNA 2020-2022 - Anagajament: Bună guvernare la nivel local în beneficiul cetățenilor 2. Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică Relevanță internațională: 1. OGP Global și prezența Primăriei Municipiului Timișoara în programul OGP Local 2. UE și planurile de finanțare de la nivelul UE favorizează guvernarea deschisă și mecanismele specifice ei 3. Agenda pentru Dezvoltare Sustenabilă 2030 a Națiunilor Unite	modele din alte orașe atât din țară cât și din străinătate • Elaborarea și aprobarea în Consiliul Local a regulamentului Campaniei de buget participativ • Atragerea a 4 reprezentanți ai societății civile în Comisia campaniei pentru buget participativ • Atragerea a maxim 4 parteneri locali, ONG-uri care să sprijine diseminarea Campaniei • Lansarea unei platforme digitale adaptate modelului local de bugetare participativă • Identificarea și implementarea a cel puțin 7 proiecte propuse și votate de cetățeni în prima ediție a Campaniei • Atragerea unui procent de aproximativ 1% din populația orașului în prima ediție a campaniei bugetului participativ (inițiatori, contributori la propunerile altora și/sau votanți)
Calendar estimativ: mai 2022 - decembrie 2022	
Acțiuni: A 2.1. Schimb de experiență cu alte orașe A 2.2. Regulament și metodologie de bugetare participativă A 2.3. Instrument digital de bugetare participativă A 2.4. Execuție de proces de bugetare participativă, cu atenție la comunicare, reprezentativitate, analize oferite ca și punct de reper A 2.5. Informare transparentă în legătură cu modul în care este utilizat bugetul participativ	

A3: Publicarea și reutilizarea a cel puțin 10 noi seturi de date deschise	
Descriere: Datele deschise reprezintă primul pas către o guvernare deschisă. Astfel pentru a putea lua decizii cât mai bune în prezent și viitor avem nevoie de cât mai multe seturi de date deschise.	Obiectiv general: Creșterea calității și a numărului de seturi de date deschise publicate de instituțiile publice Creșterea gradului de reutilizare a datelor deschise
Context și problema vizată:	Posibili actori implicați:

Publicarea datelor deschise gestionate de autoritățile și instituțiile publice locale constituie unul dintre mijloacele moderne de creștere a transparenței și eficienței în domeniul administrativ, însă acest proces se desfășoară cu greutate. Pe de-o parte, administrația nu oferă date deschise în cantitate apreciabilă, iar pe de altă parte societatea nu le utilizează/reutilizează pe cele deja existente.	Toate instituțiile publice și actori privați care au date de interes public Mediul academic și cel economic care ar utiliza datele deschise
Relevanță locală: 1. Corelare directă cu Strategia de Smart City 2. Corelare directă cu Strategia de Digitalizare Relevanță națională: 1. PNA 2020-2022 - Anagajament: Date Deschise 2. PROIECT DE LEGE 27.01.2022 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public Relevanță internațională: DIRECTIVA (UE) 2019/1024 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public	Rezultate țintite: → Studierea comparativă a cel puțin alte 3 modele din alte orașe atât din țară cât și din străinătate → Efectuarea unui recensământ al datelor publice deținute de instituțiile locale → Identificare a 10 seturi de date deschise cu valoare ridicată și standardizarea structurii lor → Elaborarea unei proceduri pentru identificarea periodică a datelor cu valoare ridicată, publicarea și mentenanța celor publicate → Crearea a cel puțin 2 parteneriate cu comunitatea tech, mediul academic și/sau cel economic pentru folosirea datelor deschise
Calendar estimativ: mai 2022 - septembrie 2023	
Acțiuni: A 3.1. Schimb de experiență cu alte orașe legate de utilizarea datelor A 3.2. Recensământ al datelor cu caracter public pe care le au instituțiile publice și ale părți interesate (ex. universitățile) A 3.3. Identificare a 10 seturi de date deschise cu valoare ridicată și standardizarea structurii lor A 3.4. Procedură pentru identificarea periodică a datelor cu valoare ridicată, de publicare și mentenanță pentru cele publicate A 3.5. Încurajarea comunității tech să folosească datele pentru a crea aplicații ale orașului A 3.6. Actualizarea datelor privind bugetul local, cheltuieli efectuate și achiziții publice	

A4: Dezvoltarea capacității de guvernare deschisă a părților interesate relevante	
Descriere: Administrația Publică Locală este responsabilă de coordonarea proceselor care să genereze o viață mai bună pentru cetățeni. Una dintre cele mai bune investiții pe care APL le poate face (poate cea mai bună) este cea în dezvoltarea continuă a capacității de a face mai mult, de la o perioadă la alta, și de a-și servi tot mai bine cetățenii.	Obiectiv general: Dezvoltarea competențelor și resurselor necesare pentru implementarea guvernării deschise
Context și problema vizată: Problema curentă este competența scăzută sau slab utilizată de a dezvolta capacitatea APL în corelație cu misiunea APL: servirea cetățeanului și creșterea calității vieții lui. Guvernarea Deschisă a început în Timișoara cu un grup de lucru format din 7 membrii: 4 din administrația publică și 3 din societatea civilă. Este nevoie să propagăm cunoștințele și abilitățile necesare unei abordări deschise pentru a obține rezultate la scară mai largă.	Posibili actori implicați: 1. Universitățile 2. OGP Național și Global 3. Asociația Smart City 4. Platforma Circumvolut 5. Asociațiile și organizațiile specializate pe dezvoltarea capacității instituționale 6. Experți și formatori acreditați 7. Consilii Consultative (al Tinerilor, de Cartier, ale Minorităților Naționale etc.)
Relevanță locală: 1. Strategia de Smart City 2. Programul TM2023 care are ca și obiectiv dezvoltare de capacitate urbană Relevanță națională: 1. POR 2. PNRR 3. POCA Relevanță internațională: Programe cu finanțare externă care includ componente de dezvoltare a capacității umane sau non-umane (ex. OGP, EEA Grants etc.)	Rezultate țintite: • Creare mecanism de evaluare a implementării PLA • Creare metodologie de raportare periodică • Formarea a cel puțin 30 de angajați din cadrul PMT în privința guvernării deschise • Identificarea a cel puțin 3 părți interesate (ONG-uri sau alți actori care pot prelua și implementa dintre acțiunile propuse în PLA) • Identificarea și atragerea a cel puțin 2 surse de finanțare nerambursabile • Crearea unui pagini de web dedicate OGP local • Identificarea și evaluarea unor indicatorii derivați din guvernarea deschisă care au impact asupra calității vieții
Calendar estimativ: mai 2022 - decembrie 2023	

Acțiuni:

- A 4.1. Sincronizare mai bună local - național - internațional
- A 4.2. Mecanism de evaluare a implementării PLA și metodologie de raportare
- A 4.3. Creșterea capacității de implementare și îmbunătățirea continuă a guvernării deschise (inclusiv un program de formare pentru funcționari publici)
- A 4.4. Identificarea părților interesate și rolurilor lor în implementarea planurilor de acțiune
- A 4.5. Identificarea surselor de finanțare potrivite pentru implementarea planurilor de acțiune
- A 4.6. Repository și website OGP Local
- A 4.7. Raport privind relația dintre guvernarea deschisă și calitatea vieții

5. Plan de implementare

